

Informacja o bezrobotnych według grup zawodów i specjalności w 2004 roku

UWAGI OGÓLNE

1. Opracowanie zawiera dane statystyczne opracowane za podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

2. Podstawę do sporządzania statystyki bezrobotnych według zawodów i specjalności stanowią następujące akty prawne:

- ❖ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2004 (Dz. U. Nr 159, poz. 1538, z późn. zm.);
- ❖ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2004r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2004 (Dz. U. Nr 6, poz. 44, z późn.zm.);
- ❖ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 222, poz. 1868).

3. Statystyka bezrobotnych poprzednio pracujących jest sporządzana według zawodu w jakim poszukują pracy bezrobotni i do wykonania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem bądź odpowiednim stażem pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie).

Grupa bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające warunków:

- ❖ Nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu;
- ❖ Nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Grupa bez zawodu dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu na którym zdobyły odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu, a także nie przepracowały w danym zawodzie minimum 1 roku bądź pracowały w danym zawodzie ponad 1 rok, lecz nie miały ciągłości pracy w tym zawodzie.

4. Statystyka z zakresu zawodów i specjalności zarejestrowanych bezrobotnych jest sporządzana na podstawie:

- ❖ załącznika do wcześniej wspomnianego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania;
- ❖ Informacji zawartych w karcie rejestracyjnej bezrobotnego w części „oczekiwania dotyczące przyszłej pracy”, w pytaniu dotyczącym zawodu, w jakim chciałby pracować bezrobotny.

5. Podstawową jednostką sprawozdawczą w zakresie sporządzania statystyki bezrobotni według zawodów i specjalności są powiatowe urzędy pracy, które tworzą dla własnego rejonu (łącznie z filiami) bazę danych w oparciu o dane jednostkowe. W bazie danych podawane są informacje dla każdego zawodu (specjalności) przy zastosowaniu 6-cyfrowego symbolu zawodu według załącznika klasyfikacja zawodów i specjalności do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

.....

Integralną częścią sprawozdawczości o rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

W końcu 2004 roku wśród zarejestrowanych bezrobotnych 2574869 osób posiadało zawód (specjalność).

W porównaniu do stanu z końca 2003 roku odnotowano wśród tej populacji spadek o 171985 (o 6,3%). Względny spadek był zatem silniejszy niż odnotowany w

analogicznym okresie wśród całej populacji bezrobotnych (o 5,5% tj. o 176073 osoby).

Populacja bezrobotnych nie posiadających zawodu, tzw. "grupa bez zawodu" spadła z 428820 osób (stan w końcu 2003r.) do 424732 osoby (stan w końcu 2004r.) czyli o 4088 osób (1,0%). Bezrobotni bez zawodu stanowili w końcu 2004 r. 14,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w końcu 2003r. – 13,5%).

Według klasyfikacji zawodów i specjalności najbardziej zagregowany poziom obejmuje 10 wielkich grup zawodowych.

Kształtowanie się napływu wg wielkich grup zawodowych w 2003 i 2004 roku ilustruje poniższa tabela:

Grupy zawodowe	„Napływ” bezrobotnych w roku:		Wzrost/spadek(-) do 2003r.	
	2003	2004	w osobach	w %
Ogółem	2642236	2684128	41892	1,6
z tego:				
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	9490	9086	- 404	-4,3
Specjaliści	236365	258908	22543	9,5
Technicy i inny średni personel	425392	493685	68293	16,1
Pracownicy biurowi	144698	125680	-19018	-13,1
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	324207	319408	-4799	-1,5
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	53709	51849	-1860	-3,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	766322	724955	-41367	-5,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	121751	116326	-5425	-4,5
Pracownicy przy pracach prostych	230646	223876	-6770	-2,9
Siły zbrojne	559	1157	598	106,9
Bez zawodu	329097	359198	30101	9,1

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli można zauważyć, że w porównywanym okresie spadek liczby rejestrujących się bezrobotnych odnotowano w 7-dmiu z 10-ciu wielkich grup zawodowych.

Najsilniejszy względny spadek miał miejsce w wielkiej grupie pracownicy biurowi (o 13,1% czyli o 19,0 tys. osób)..

W grupach o wzroście „napływu” do bezrobocia najsilniejszy względny wzrost (poza grupą siły zbrojne) odnotowano w grupie technicy i inny średni personel (o 16,1% tj. o 68,3 tys. osób).

Kształtowanie się liczby zarejestrowanych bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w 2003 i 2004 roku przedstawia poniższa tabela:

Grupy zawodowe	Liczba bezrobotnych wg stanu w końcu:		Wzrost/spadek(-) do 2003r.	
	2003	2004	w osobach	w %
Ogółem	3175674	2999601	-176073	-5,5
z tego:				
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	10594	10204	-390	-3,7
Specjaliści	145391	149720	4329	3,0
Technicy i inny średni personel	402876	410029	7153	1,8
Pracownicy biurowi	157006	140666	-16340	-10,4
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	445958	421569	-24389	-5,5
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	96686	89835	-6851	-7,1
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	952192	857674	-94518	-9,9
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	150508	136948	-13560	-9,0
Pracownicy przy pracach prostych	385155	357230	-27925	-7,3
Siły zbrojne	487	994	507	104,1
Bez zawodu	428820	424732	-4088	-1,0

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w porównywanym okresie spadek tej liczby odnotowano, podobnie, jak spadek napływu, w 7-miu wielkich grupach zawodów, przy czym najsilniejszy w takich grupach, jak:

- pracownicy biurowi – o 10,4% (o 16340 osób);
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 9,9% (o 94518 osób);
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 9,0% (o 13560 osób).

Grupa pracownicy biurowi była grupą charakteryzującą się również jednym z najsilniejszych względnym spadkiem napływu do bezrobocia.

W 3-ch pozostałych wielkich grupach zawodów wzrost „napływu” przełożył się na wzrost liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy.

Największy względny wzrost liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w analizowanym okresie wystąpił (poza grupą siły zbrojne) w grupie wielkiej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (18,1%, o 28,5 tys. ofert). Wzrost ofert pracy przyczynił się, wraz z odnotowanym w tej grupie spadkiem napływu, do spadku liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy.

Drugi pod względem wysokości względny wzrost ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w porównywanym okresie wystąpił w grupie wielkiej pracownicy biurowi – o 17,7% (o 14,2 tys. ofert). Była to grupa charakteryzująca się istotnym spadkiem (o 13,1%) „napływu” do bezrobocia, przy jednoczesnym spadku w analogicznym okresie liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy (o 10,4% , o 16,3 tys. osób). Znaczny względny wzrost liczby ofert odnotowano także w grupie wielkiej technicy i inny średni personel – o 12,3% (o 11,9 tys. ofert), który nie zrekompensował jednak odnotowanego w tej grupie w porównywanym okresie wzrostu „napływu” do bezrobocia (o 16,1%, o 68,3 tys. osób), w omawianej grupie wystąpił w efekcie nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy (o 1,8%, o 7,2 tys. osób).

Najsilniejszy, względny spadek liczby ofert pracy odnotowano w wielkiej grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (o 17,6%, o 1,4 tys. osób). Pomimo tego, spadek napływu, który wystąpił w tej grupie spowodował spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównywanym okresie (o 7,1%, o 6,9 tys. osób).

Kształtowanie się liczby ofert zgłoszonych przez pracodawców wg wielkich grup zawodowych w 2003 i 2004 roku przedstawia poniższa tabela:

Grupy zawodowe	Liczba ofert zgłoszonych w:		Wzrost/spadek(-) do 2003r.	
	2003	2004	w liczbach	w %
Ogółem	731470	784002	52532	7,2
z tego:				
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5828	6351	523	9,0
Specjaliści	44683	45034	351	0,8
Technicy i inny średni personel	96692	108614	11922	12,3
Pracownicy biurowi	80018	94229	14211	17,7
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	99485	102774	3289	3,3
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	8224	6777	-1447	-17,6
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	157120	185619	28499	18,1
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	51601	55798	4197	8,1
Pracownicy przy pracach prostych	183981	173371	-10610	-5,8
Siły zbrojne	1	71	70	700,0
Bez zawodu	3837	5364	1527	39,8

Źródło: załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01

W rankingu zawodów i specjalności, w końcu 2004r. najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w następujących zawodach:

- sprzedawca - 252841 osób (8,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych),
- ślusarz - 80896 osób (2,7% ogółu),
- murarz - 73022 osób (2,4% ogółu),
- krawiec - 69850 osób (2,3% ogółu),
- technik ekonomista - 67931 osób (2,3% ogółu).